

Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

21 december 2004 / rapportnummer 1358-114

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Dordrecht
Postbus 360
3300 AJ DORDRECHT

uw kenmerk
So/bld/04/6478

uw brief
5 oktober 2004

ons kenmerk
1358-115/Be/aa

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Woning-
bouw De Stadwerven te Dordrecht

doorkiesnummer
(030) 234 76 12

Utrecht,
21 december 2004

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouw De Stadwerven te Dordrecht. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouw De Stadwerven te Dordrecht

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies voer het milieueffectrapport Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Dordrecht door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

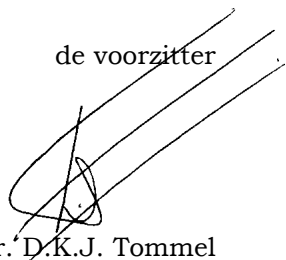
Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht,

de secretaris

drs. B.F.M. Beerlage

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 21 december 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	- 1 -
2. OORDEEL OVER HET MER	- 2 -
2.1 Algemeen	- 2 -
2.2 Toelichting op het oordeel.....	- 2 -
2.2.1 Relatie van het plangebied met de omgeving	- 2 -
2.2.2 Verkeer	- 2 -
2.2.3 Luchtkwaliteit	- 3 -
2.2.4 Veiligheid.....	- 3 -
2.2.5 Meest milieuvriendelijke alternatief (mma)	- 4 -

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 oktober 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 197 d.d. 13 oktober 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht heeft het voornemen om een hoogwaardig binnenstedelijk milieu De Stads-werven te ontwikkelen. Het betreft 1600 woningen en culturele, commerciële, toeristische en recreatieve voorzieningen op de bestaande bedrijfsterreinen Kop van de Staart en het Eneco-terrein, alsmede in de huidige woonwijk Lijnbaan.

Voor de aanleg van de wijk moet een bestemmingsplan worden vastgesteld. Ten behoeve van dit besluit wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

Bij brief van 5 oktober 2004¹ heeft de gemeente Dordrecht de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 13 oktober 2004 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁴, zoals vastgesteld op 7 oktober 2003;
- op eventuele onjuistheden⁵;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁷, die ze van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel informatie bevat over een essentiële tekortkoming of anderszins van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.10

⁷ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de **essentiële informatie in het MER aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

Het MER is goed gestructureerd en prettig leesbaar. Het kaartmateriaal is minimaal. De samenvatting is duidelijk en geeft een goed overzicht van de inhoud van het MER.

In dit vrijwillig MER is nuttige informatie naar voren gekomen die belangrijk is voor de besluitvorming. Het MER maakt duidelijk dat de ontwerpruimte beperkt is en er is moeilijk een alternatief aan te wijzen met wezenlijk andere milieugevolgen. Welke keuzes in het ontwerpproces zijn gemaakt is niet altijd inzichtelijk en veel keuzes, met belangrijke milieueffecten, worden in de nabere uitwerking gemaakt. Duidelijk is dat de verkeersinrichting en de afgeleide gevolgen van verkeer (luchtkwaliteit, veiligheid en geluid) bepalend zijn voor de belangrijkste milieueffecten.

In de volgende paragraaf worden een aantal aanbevelingen benoemd die volgens de Commissie voor de verdere besluitvorming nader uitgewerkt moeten worden.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Relatie van het plangebied met de omgeving

De Commissie mist in het MER welke relaties er zijn met de omgeving van de locatie. De structuurvisie “Staat” is al enkele jaren oud en elders in het gebied van de structuurvisie zijn inmiddels ook ontwikkelingen gaande. De relatie van de geplande voorzieningen op de locatie met de bestaande voorzieningen in het centrum van Dordrecht en de relatie met de ontwikkelingen op het EZH terrein zijn, als overzicht van de veranderingen in Dordrecht, in het MER op zijn plaats. Ook zijn de effecten van de ontwikkeling van deze locatie op de rest van de stad minimaal beschreven.

- Het is wenselijk om bij het besluit aan te geven welke behoefte aan stedelijke of regionale voorzieningen bestaat en inzichtelijk te maken hoe de ontwikkelingen op deze locatie (samen met andere ontwikkelingen) in deze behoefte voorziet.

2.2.2 Verkeer

De variant met een tweede auto-ontsluiting over de Wantijbrug is wat verkeer en vervoer betreft onderscheidend aangezien dit leidt tot een andere afwikkeling van het verkeer. De motivering om de Wantijbrug niet open te stellen voor autoverkeer is duidelijk en correct in beeld gebracht en draagt bij aan de doelen van het gemeentelijke verkeersbeleid. Een toelichting op zowel de aanna-

mes in het verkeersmodel als op de berekende intensiteiten in het MER ontbreken waardoor de verschuivingen in verkeersstromen niet goed te volgen zijn⁸. De conclusie op basis van de verkeersberekeningen dat een tweede ontsluiting leidt tot sluipverkeer in plaats van bestemmingsverkeer is volgens de Commissie niet aangetoond.

De kwaliteit van de verkeersafwikkeling (intensiteit/capaciteit-verhouding) wordt niet in beeld gebracht terwijl dit wel was opgenomen in de richtlijnen. Men stelt, op basis van een inschatting, dat de capaciteiten toereikend zijn en blijven. Kijkend naar de toekomstige verkeersbelastingen op met name de Oranjelaan en het voornemen om een enkelstrooksrotonde te realiseren op deze weg, is de inschatting van toereikende capaciteit op het wegennet onzeker.

- De Commissie beveelt aan om een doorstromingsstudie uit te voeren voor de route Merwedestraat – Oranjelaan en de wegenstructuur daarop aan te passen.

Ook is in de richtlijnen gevraagd om de aantallen openbare parkeerplaatsen te onderbouwen. In het MER is aangegeven dat voor bewoners een norm van 1,7 parkeerplaatsen wordt aangehouden en voor de 2500 bezoekers, 1000 parkeerplaatsen. De parkeermogelijkheden voor 2000 werkers wordt niet inzichtelijk gemaakt.

- De Commissie adviseert om een parkeerbalans voor het gebied te maken en op te nemen in het bestemmingsplan. Maak daarin inzichtelijk wat de vraag is en welk aanbod daarbij hoort. Daarbij zal aandacht moeten zijn voor dubbelgebruik van auto-parkeerplaatsen door bewoners en werknemers en aandacht voor fietsparkeren. Hiermee kan het fietsgebruik, de veiligheid en de ruimtelijke kwaliteit worden bevorderd.

2.2.3 Luchtkwaliteit

De grenswaarde voor fijn stof wordt vaker overschreden dan volgens het Besluit luchtkwaliteit is toegestaan. De toename van de concentraties voor fijn stof wordt volgens het MER met name beïnvloed door de hoge achtergrondconcentratie. Er wordt aangegeven dat het verbeteren van de situatie slechts zeer beperkt mogelijk is met maatregelen op lokaal niveau. Echter, in figuur 11.4c is te zien dat er verschillen zijn tussen de autonome ontwikkeling en de varianten.

- De Commissie adviseert, gezien de actuele problematiek, om duidelijk aan te geven welke maatregelen zijn onderzocht en genomen om de effecten te minimaliseren. Aangezien de lokale effecten voornamelijk afkomstig zijn van verkeer, wordt aanbevolen om een doorstromingsstudie uit te voeren (zie ook paragraaf 2.2.2) en te laten zien wat maximaal bereikt kan worden met mitigerende maatregelen.

2.2.4 Veiligheid

De initiatiefnemer heeft volgens de richtlijnen de veiligheidseffectrapportage (v.e.r.) en de m.e.r. geïntegreerd. In het MER is aangegeven dat het voornemen voor het aspect externe veiligheid niet leidt tot specifieke aandachtspunten. De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico wordt op de oever niet overschreden. De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt volgens

⁸ Zie ook inspraakreactie 1, bijlage 4.

figuur 12.1 ruimschoots onderschreden, bepaald op grond van generieke berekeningen. Het MER is summier daar waar het gaat om de gehanteerde uitgangspunten (welke bevolkingsdichtheden worden tot op welke afstanden meegewogen, ook bebouwing buiten de 10^{-6} -contour voor het plaatsgebonden risico telt hier mee). In het MER wordt ook aangegeven dat ondanks de ligging van het plangebied buiten de 10^{-6} -contour, er risico's zijn bij calamiteiten met brandbaar gas en toxisch gas (300 tot 4000 meter).

De Wantijbrug is vanuit het oogpunt van veiligheid belangrijk, ze bepaalt de tweezijdige toegankelijkheid voor hulpdiensten en de evacuieroutes voor het gebied. Welke eisen aan deze ontsluitingsroute worden gesteld hangt mede af van de maatgevende scenario's die worden gehanteerd. Horen de bovengenoemde scenario's met calamiteiten met brandbaar en of toxisch gas daar bij? Zo ja, wat betekent dat voor de eisen aan de infrastructuur (grootschalige evacuatie in combinatie met grootschalige hulpverlening). In het MER wordt wel de relatie gelegd met de v.e.r.-procedure (pagina 22), maar niet duidelijk wordt welke scenario's maatgevend zijn voor de verdere detaillering in module 4 van de v.e.r. (maatregelen).

- Aanbevolen wordt dergelijke scenario's wel expliciet te benoemen, zeker in het vervolg van de v.e.r.. De aanbevolen doorstromingsstudie (zie paragraaf 2.2.2) kan gecombineerd worden met het bepalen van de maatregelen voor de maatgevende scenario's. Dit heeft ook consequenties voor de nadere inrichting van het gebied.

2.2.5

Meest milieuvriendelijke alternatief (mma)

Het mma zoals gepresenteerd in paragraaf 15.3 benoemt vele punten waar bij de nadere uitwerking aandacht voor zal zijn. Volgens de Commissie zou bij de nadere uitwerking met name, naast de hiervoor genoemde aspecten, verder kunnen worden geoptimaliseerd voor het aspect geluid. Immers op bladzijde 139 van het MER staat dat het ruimtelijke ontwerp nergens voldoet aan de basiskwaliteit voor geluid. Dit heeft consequenties voor de beeldkwaliteit.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 oktober 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Stadsontwikkeling	 Commissie voor de milieu-effectrapportage	Dordrecht
ingekomen :	7 OKT. 2004	
dossier	358-61	
kopie naar :	Do Ø	aa

Commissie voor de milieu-effectrapportage
t.a.v. de heer F. Dotinga
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Bezoekadres
Spuiboulevard 300
3311 GR Dordrecht

Telefoon 078-6396075
Fax 078-6398080
E-mail MMH.vanden.Bosch@Dordrecht.nl

Behandeld door M. van den Bosch
Onderwerp Inspraak MER/VER De Stadswerven

Datum 5 oktober 2004
Ons kenmerk so/bld/04/6478

Geachte mevrouw/heer,

Hierbij bieden wij u het Milieueffectrapport/Veiligheidsrapport De Stadswerven aan. De gemeenteraad van Dordrecht heeft op 5 oktober ingestemd met het rapport en het vrijgegeven voor inspraak. Belangrijkste vraag hierbij luidt: Voldoet het Milieueffectrapport/Veiligheidsrapport De Stadswerven aan de richtlijnen?

Naast het MER/VER De Stadswerven hebben wij een exemplaar van de richtlijnen bijgevoegd.

Het MER/VER De stadswerven zal vanaf 19 oktober tot 16 november ter inzage worden gelegd, tegelijkertijd met het ontwerp-bestemmingsplan. De kennisgeving hiertoe wordt op 13 oktober a.s in de Stem van Dordt gepubliceerd. Een afschrift van de publicatie en het ontwerp-bestemmingsplan worden u op korte termijn nagestuurd.

Verder zal ten behoeve van het MER/VER een openbare zitting worden georganiseerd. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de kennisgeving. Van deze avond wordt een verslag gemaakt dat als inspraakreactie wordt meegenomen in de procedure.

Wij stellen u in de gelegenheid tot 16 november advies en/of opmerkingen uit te brengen over het MER/VER De Stadswerven. De binnengekomen reacties worden doorgestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage. De commissie brengt na afloop van de inspraakperiode een advies uit over de volledigheid en de kwaliteit van het MER/VER De Stadswerven. Zij betreft hierbij ook de binnengekomen opmerkingen en adviezen.

De gemeenteraad neemt in het eerste kwartaal van 2005 een besluit over het bestemmingsplan De Stadswerven. Zij houdt daarbij rekening met de milieugevolgen en de binnengekomen reacties en adviezen.

Indien u nog vragen heeft u kunt contact opnemen met de heer M. van den Bosch, telefoon (078) 6396075 of hem e-mailen MMH.vanden.Bosch@dordrecht.nl.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Dordrecht
namens dezen,
het hoofd van de afdeling beleid

dhr. B.J.D. Huykman

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in de Staatscourant nr. 197 d.d. 13 oktober 2004

Dordrecht

Ontwerp-bestemmingsplan en Milieueffectrapport 'De Stadswerven'

Overeenkomstig artikel 23 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening ligt tijdens de openingen het ontwerp-bestemmingsplan 'De Stadswerven' met ingang van 19 oktober 2004 gedurende vier weken voor iedereen ter inzage bij de balie van Bouwen en Wonen in de Stadswinkel van het Stadskantoor, Spuiboulevard 300 te Dordrecht.

Gedurende dezelfde periode ligt het Milieueffectrapport 'De Stadswerven' ter inzage.

Het ontwerp-bestemmingsplan en het Milieueffectrapport hebben betrekking op het gebied, dat wordt begrensd door de Beneden Merwede, omgeving Papendrechtsestraat, Merwedestraat, Oranjelaan, Noordendijk en Riedijkshaven.

Het ontwerp-bestemmingsplan voorziet in de herstructurering van de gebieden Kop van de Staart en Lijnbaan/Eneco ten behoeve van (binnen)stedelijke functies zoals wonen, voorzieningen en werken. In het Milieueffectrapport zijn de milieueffecten van de voorgenomen activiteiten beschreven. Het ontwerp-bestemmingsplan geeft aan hoe is omgegaan met het Milieueffectrapport.

Bij het Milieueffectrapport staat vooral centraal de vraag of het rapport voldoet aan de richtlijnen die de raad in oktober 2003 heeft vastgesteld.

Op donderdag 4 november 2004 vindt ten behoeve van het Milieueffectrapport een hoorzitting plaats (aanvang 19.30 uur) in het buurthuis aan de Maasstraat 25.

Een ieder kan gedurende de termijn van terinzageligging schriftelijk (Postbus 8, 3300 AA Dordrecht) zijn zienswijze en/of inspraakreactie omtrent resp. het ontwerp-bestemmingsplan en het Milieueffectrapport kenbaar maken, met in achtneming van het volgende:

Reacties op het Milieueffectrapport moeten in een afzonderlijke brief – gericht aan burgemeester en wethouders – worden kenbaar gemaakt, onder vermelding van 'Inspraakreactie Milieueffectrapport De Stadswerven'.

Het verslag van de hoorzitting en de ingekomen reacties worden doorgestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage. Deze commissie brengt na afloop van de inspraakperiode een advies uit over de volledigheid en de kwaliteit van het milieueffectrapport. Zij kijkt daarbij ook naar de binnengekomen reacties. Het advies van de Commissie wordt betrokken bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

Zienswijzen op het ontwerp-bestemmingsplan moeten eveneens in een afzonderlijke brief – gericht aan de raad – worden kenbaar gemaakt, onder vermelding van 'Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan De Stadswerven'.

*Dordrecht, 13 oktober 2004.
Burgemeester en wethouders van
Dordrecht.*

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Dordrecht

Besluit: Bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C00.2

Activiteit: Herinrichting van het gebied De Stadswerven. Het betreft 1600 woningen en culturele, commerciële, toeristische en recreatieve voorzieningen op de bestaande bedrijfsterreinen Kop van de Staart en het Eneco-terrein, alsmede in de huidige woonwijk Lijnbaan.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 juni 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 16 juli 2003

kennisgeving MER: 13 oktober 2004

toetsingsadvies uitgebracht: 21 december 2004

Bijzonderheden: De gemeente Dordrecht is voornemens om het gebied De Stadswerven te ontwikkelen. Op de bestaande bedrijfsterreinen Kop van de Staart en het Eneco-terrein, alsmede in de huidige woonwijk Lijnbaan, worden 1600 woningen en culturele, commerciële, toeristische en recreatieve voorzieningen voorzien. Om de ontwikkeling van De Stadswerven mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan vastgesteld. Ten behoeve van het besluit over het bestemmingsplan wordt de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) en een veiligheidseffect-rapportage (v.e.r.) doorlopen. Het milieueffect-rapport is gecombineerd met een veiligheidseffectrapportage. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. Daarbij wordt geadviseerd om de relaties met de omgeving inzichtelijk te maken, een aanvullende verkeerdoorstromingsstudie uit te voeren en een parkeerbalans uit te werken. Voor de verbetering van de luchtkwaliteit wordt tevens aanbevolen te laten zien wat maximaal bereikt kan worden met mitigerende maatregelen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G.J. Hellinga

ing. B. Peters

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

drs. R.B. van der Werff

Secretaris van de werkgroep:

ir. F.D. Dotinga (richtlijnen)

drs. B.F.M. Beerlage (toetsing)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	200411--	Bewonersorganisaties	Dordrecht	20041124
2.	20041115	De Werkgroep Stadswerven	Dordrecht	20041124
3.	20041112	Ministerie van Verkeer en Waterstaat Directie Zuid-Holland	Rotterdam	20041124
4.	20041129	Provinciale Planologische Commissie	Den Haag	20041103
	20041104	Verslag openbare zitting	Dordrecht	20041124

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Woningbouw De Stadswerven te Dordrecht

De gemeente Dordrecht is voornemens om het gebied De Stadswerven te ontwikkelen. Op de bestaande bedrijfsterreinen Kop van de Staart en het Eneco-terrein, alsmede in de huidige woonwijk Lijnbaan, worden 1600 woningen en culturele, commerciële, toeristische en recreatieve voorzieningen voorzien. Om de ontwikkeling van De Stadswerven mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan vastgesteld. Ten behoeve van het besluit over het bestemmingsplan wordt de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) en een veiligheidseffectrapportage (v.e.r.) doorlopen.

ISBN 90-421-14347